

Biltjuvar av den gamla skolan får hålla tillgodo med modeller från 1997 och tidigare. Därefter infördes startspärrar i många bilar.
FOTO: SIMON HAMELIUS

Biltjuvarnas favoriter

Bilstölderna i Sverige är på kraftigt nedgång. Men fortfarande stjäls tiotusentals bilar varje år. Tendensen är också att allt fler av de stulna fordonen försvinner ut ur landet. Vi har kartlagt vilka märken och biltyper som är mest begärliga för tjuvarna.

TEXT: MIKAEL SCHULTZ

Sett till antalet bilar är det inget snack om saken. Då är Volvo Sveriges i särklass mest stulna bilmärke. Och konstigt vore väl egentligen annars, med tanke på hur dominerande märket är på den svenska marknaden. Nästan 750 000 Volvo rullade omkring på de svenska vägarna vid halvårsskiftet i år.

Men till skillnad från mer exklusiva märken som BMW, Mercedes och Porsche är det i huvudsak äldre Volvo-bilar som stjäls. Av de drygt 6 700 Volvo som stöldanmälades under åren 2010–2012 var nästan 80 procent av årsmodell 2000 eller tidigare.

Motsvarande siffror för de tre tyska prestigefabrikaten var 53 procent för BMW och Mercedes och 39 procent för Porsche. De stöldanmälda tyska bilarna var med andra ord generellt sett av betydligt färskare snitt än Vol-

vo-bilarna.

En annan skillnad är att i stort sett alla, 86 procent, stöldanmälda Volvo återfanns efter en tid. Av Porscharna hittades bara drygt hälften, 57 procent, och när det gäller BMW och Mercedes var motsvarande siffror 66 respektive 69 procent.

– Ett ganska typiskt mönster. De exklusivare bilarna är i regel av senare årsmodeller och stjäls av organiserade ligor som snabbt som tusan forslar dem ut ur landet. Oftast hamnar de slutligen i östra Europa, i Baltikum eller på Balkan, säger Niclas Antonsson, utredare på Larmtjänst AB som bland annat

Niclas Antonsson, utredare hos Larmtjänst.

jobbar med att på försäkringsbolagens uppdrag spåra upp stulna bilar.

DE VARDAGSBILAR som stjäls är däremot i stor utsträckning av äldre datum och många av dem är av årsmodeller före 1998. Så är fallet med till exempel Saab och Mazda, som tillhör de mest stölldrabbade märkena totalt sett. Så gott som alla Saab och Mazda som stals mellan 2010 och 2012 var av årsmodell 1997 eller tidigare.

I de fallen är det sällan några organiserade ligor som ligger bakom stölderna. Här handlar det mer om gamla ”hederliga” biltjuvar – oftast yngre män – som använder bilarna för nöjesåkning, transporter eller som redskap för annan brottslighet. Man hittar också nästan alla av de äldre stöldanmälda bilarna efter en tid; det är bara några få procent som försvinner för gott.

Det framgår av Larmtjänst AB:s statistik, som vi använt som utgångspunkt för vår kartläggning av bilstölderna. Larmtjänst, som ägs av försäkringsbranschen, registrerar inte bara hur många bilar som stöldanmäls samt vilka märken och

»Antalet bilstölder sjunker men andelen som försvinner för gott ökar.«

FAKTA **STÖLDINDEX**

Saab stjäls dubbelt så ofta som Volvo

► Nästan 750 000 Volvobilar rullar i den svenska trafiken. Volvo är också Sveriges mest stöldanmälda märke – i antalet bilar räknat. Sätter man anmälningarna i relation till hur många Volvo som finns i trafik får märket ett stöldindex på 0,91. Det är strax under genomsnittet, som ligger på 0,96.

Saab, däremot, ligger rejält över snittet med ett index på 1,85. Högsta stöldindex har den exklusiva supersportvagnen Lamborghini med 3,87, men då handlar det förstås om ytterst få bilar. Lägst stöldindex – 0,21 – noteras för Kia.

I tabellen listas de 40 undersökta märkena efter hur många bilar som var i trafik vid juni månads utgång i år. Störst står först!

Bilmärke	Antal i trafik	Antal stöldanmälda	Stöld-index*
Volvo	743 561	6 731	0,91
Volkswagen	400 936	3 609	0,90
Toyota	254 628	1 277	0,50
Saab	249 031	4 606	1,85
Ford	222 990	4 458	1,99
Audi	183 321	2 407	1,31
Renault	164 219	684	0,42
BMW	162 412	1 777	1,09
Peugeot	150 043	603	0,40
Skoda	143 668	399	0,28
Opel	128 642	1 427	1,11
Mercedes	115 645	1 173	1,01
Hyundai	111 347	493	0,44
Citroën	88 886	301	0,34
Kia	78 820	163	0,21
Nissan	75 194	976	1,30
Mitsubishi	62 611	627	1,00
Mazda	52 303	1 416	2,71
Honda	49 234	511	1,04
Seat	38 534	229	0,59
Subaru	37 995	100	0,26
Fiat	33 592	181	0,54
Suzuki	32 409	131	0,40
Chevrolet	28 228	222	0,79
Chrysler	21 472	353	1,64
Lexus	9 514	36	0,38
Mini	8 735	27	0,31
Porsche	8 646	122	1,41
Jeep	7 466	203	2,72
Land Rover**	6 707	50	0,75
Alfa Romeo	5 649	62	1,01
Jaguar	4 965	43	0,87
Rover	3 295	41	1,24
Cadillac	2 486	33	1,33
Smart	2 320	17	0,73
Ferrari	713	8	1,12
Hummer	383	7	1,83
Maserati	379	9	2,00
Bentley	148	3	2,03
Lamborghini	129	5	3,87
TOTALT	3 691 256	35 520	0,96

* Antalet anmälda stölder 2010–2012 enligt Larmtjänsts statistik i relation till antalet bilar i trafik.
** Inklusive Range Rover.

»Bästa sättet att skydda sig mot stölder är att alltid hålla rätt på bilnyckeln.«

modeller det handlar om. Statistiken visar även hur många bilar som på ett eller annat sätt hittas efter en stöld. Larmtjänst försöker också ta reda på vart de bilar som försvinner tar vägen; en av huvuduppgifterna för företaget är att hjälpa försäkringsbolagen att spåra upp stulna fordon.

GENERELLT HAR bilstölderna i Sverige minskat dramatiskt under de senaste tio åren, det handlar om en nedgång på uppemot 70 procent. Förklaringen är att bilarna blev betydligt mer svårstulna i och med EU-kravet på att de ska vara utrustade med elektronisk startspärr (immobilizer). Det infördes från 1998 års modeller och därmed blev bilarna i princip omöjliga att tjuvkoppla på konventionellt vis. Istället krävs betydligt mer avancerade tillvägagångssätt för att lyckas med en stöld – eller att tjuvarna på något sätt kommer över bilens tändningsnyckel.

– Nyckelstöldar är fortfarande den vanligaste metoden när nyare bilar stjäls. Så det bästa sättet att skydda sig mot stölder är helt enkelt att se till att alltid hålla rätt på bilnyckeln, säger Niclas Antonsson.

– Men det finns förstås även andra alternativ för tjuvarna att komma över en bil. Ofta har de på ett eller annat sätt lärt sig knäcka de elektroniska koderna till stöldskyddssystemet. Det förekommer också att bilägare under hot rånas på sina fordon, men tendensen är att denna typ av tillgrepp minskar i omfattning.

Även om bilstölderna sjunkit kraftigt på senare tid, så är andelen bilar som försvinner för gott ett växande

15 procent av alla bilar som stjäls försvinner i dag för gott. En siffra som fördubblats sedan 1997. FOTO: SCANPIX

problem. 1997 stöldanmälades, enligt Larmtjänsts statistik, 42 711 bilar i Sverige. Av dem hittades alla utom 3 500, vilket är lika med åtta procent.

Motsvarande siffror för den treårsperiod – 2010 till och

med 2012 – som vi undersökt är 35 520 stöldanmälda bilar, varav 5 275 aldrig har återfunnits. Det betyder 15 procent försvunna bilar och det är – procentuellt räknat – i stort sett en fördubbling jämfört med 1997.

AV DE BILAR SOM stjäls och förs ut ur landet, eller på andra sätt försvinner, är en påfallande stor andel exklusiva suv-modeller. BMW X5/X6, Porsche Cayenne, Audi Q7, och VW Touareg hör till de bilar som är klart

överrepresenterade i förhållande till hur många som finns registrerade.

Men även mellanklass-suvar som exempelvis Audi Q5 är eftertraktade bland tjuvarna och under en period gick drevet på Honda CR-V, som stals i stor omfattning. Orsaken var att Hondan hade en blotta i stöldskyddssystemet som gjorde modellen förhållandevis lättstulen.

– Fast det problemet har åtgärdats av Honda och sedan dess har stöldkurvan för CR-V gått brant nedåt, säger Niclas Antonsson.

Andra fordonstyper som visar

FAKTA STÖLDPROFILER

Porsche försvinner – Saab hittas

► Nästan hälften av alla Porsche som stöldanmäls i Sverige försvinner för alltid. BMW, Mini, Land Rover och Mercedes är andra fabrikat med en stor andel bilar som aldrig påträffas.

Precis tvärt om är det för Saab, Ford och Mazda. I de fallen hittas nästan alla stöldanmälda bilar efter en tid. Även Volvo, Volkswagen och Toyota hör till de märken som återfinns i relativt stor utsträckning.

Det framgår av Vi Bilägares stora granskning av bilstölderna i Sverige under treårsperioden 2010–2012.

Av sammanställningen kan man också utläsa att det bland vardagsbilarna nästan uteslutande är äldre fordon som stöldanmäls.

När det gäller Saab och Mazda är hela 99 procent av bilarna av årsmodell 2000 eller tidigare. Motsvarande siffror för Nissan, Opel, Volvo och VW ligger mellan 84 och 73 procent.

För prestigemärkena ser statistiken delvis annorlunda ut. Där är andelen stöldanmälda äldre bilar generellt sett klart lägre. Några exempel: BMW och Mercedes ligger båda på 53 procent, Porsche på 39, Land Rover på 24 och Lexus på 14. Med andra ord; de exklusiva bilar som stjäls är ofta av senare snitt än de mer vardagliga.

Tabellen visar stöldprofilen för de 40 olika fabrikat vi undersökt. För att märkena ska vara lätta att hitta står de i bokstavsordning

och de är utvalda med utgångspunkt från Larmtjänsts stöldstatistik, som hela sammanställningen bygger på.

● I första kolumnen anges två siffror. Dels det totala antalet stöldanmälningar under perioden 2010–12, dels hur många av dem som gällde bilar som är äldre än årsmodell 2000.

● I kolumn två ser du hur stor procentandel av bilarna som var av äldre årsmodell (2000 eller tidigare).

● Kolumn tre visar antalet bilar som inte återfunnits efter stöldanmälningen utan är helt försvunna.

● I kolumn fyra redovisas hur stor procentandel av de stöldanmälda bilarna som aldrig hittats.

Bilmärke	Antal stöldanmälda*	Andel äldre,%**	Antal försvunna	Andel försvunna,%
Alfa Romeo	62 / 36	58	13	21
Audi	2 407 / 1 688	70	425	18
Bentley	3 / 0	0	1	33
BMW	1 777 / 943	53	608	34
Cadillac	33 / 15	45	8	24
Chevrolet	222 / 119	54	59	27
Chrysler	353 / 248	70	60	17
Citroën	301 / 103	34	56	19
Ferrari	8 / 1	13	1	13
Fiat	181 / 105	58	42	23
Ford	4 458 / 3 193	72	352	8
Honda	511 / 372	73	86	17
Hummer	7 / 0	0	4	57
Hyundai	493 / 235	48	57	12
Jaguar	43 / 16	37	12	18
Jeep	203 / 178	88	23	11
Kia	163 / 29	18	30	18
Lamborghini	5 / 1	20	1	20
Land Rover	50 / 12	24	17	34
Lexus	36 / 5	14	9	25
Maserati	9 / 2	22	3	33

Bilmärke	Antal stöldanmälda*	Andel äldre,%**	Antal försvunna	Andel försvunna,%
Mazda	1 416 / 1 344	95	101	7
Mercedes	1 173 / 623	53	359	31
Mini	27 / 1	0	11	41
Mitsubishi	627 / 477	76	104	17
Nissan	976 / 822	84	114	12
Opel	1 427 / 1 167	82	187	13
Peugeot	603 / 267	44	101	17
Porsche	122 / 47	39	53	43
Renault	684 / 355	52	100	15
Rover	41 / 22	54	6	15
Saab	4 606 / 4 009	87	349	8
Seat	229 / 139	61	30	13
Skoda	399 / 131	33	36	9
Smart	17 / 7	41	6	35
Subaru	100 / 54	54	16	16
Suzuki	131 / 80	61	16	12
Toyota	1 277 / 704	55	209	16
Volkswagen	3 609 / 2 643	73	616	17
Volvo	6 731 / 5 156	77	933	14
TOTALT	35 520 / 26 078	73	5 275	15

* Siffran efter snedstreck visar hur många av de stöldanmälda bilarna som var av årsmodell 2000 eller äldre.
** Av årsmodell 2000 eller äldre. Källa: AB Larmtjänst.

en markant uppåtgående trend när det gäller stöldanmälningar är husbilar och lite större så kallade hantverkarbilar; typ VW Crafter och Mercedes Sprinter.

– När det gäller hantverkarbilarna har utvecklingen på senare tid varit närmast explosionsartad. Och enligt våra undersökningar verkar merparten av dessa bilar slutligen hamna i Ryssland och i en del övriga länder i gamla Sovjetunionen, kommenterar Niclas Antonsson.

I HUVUDSAK är det tre typer av biltjuvar som opererar i Sverige: ● **Proffsligorna.** Dessa är

i regel mycket välorganiserade, siktar bara in sig på nyare bilar och jobbar ofta på beställning. En grupp stjälbilarna, nästa transporterar dem och i slutändan finns identitetsbytare och hälare, som ser till att omsätta bilarna där det finns marknad för dem. En del bilar monteras också ned och säljs i delar.

I en stor del av fallen kommer tjuvarna över bilarna via nyckelstöld; de lurar till sig nyck-

larna (inte sällan hos återförsäljare eller biluthyrare) eller stjälar dem. Många lyckas också knäcka tillverkarnas stöldskyddssystem på elektronisk väg. ● **Brottslingarna.**

Dessa stjälar bilarna för att använda dem till andra brott. Ofta vill de ha snabba och vägsäkra modeller för att snabbt hinna avlägsna sig efter exempelvis ett värdetransportrån. Niclas Antonsson berättar om en liga som hade blivit väldigt förtjust i en Audi RS6, som man

behöll i ett och ett halvt år och använde för en rad olika brott.

● **Småtjuvarna.** Här handlar det i huvudsak om unga män som oftast ger sig på äldre och mer lättstulna bilar (företrädesvis före 1998 års modell). Bilarna används sedan för nöjesäkning eller som transportmedel. De kan också utnyttjas vid olika typer av stöldraider.

I antal stöldanmälningar räknat är de äldre bilarna den klart största gruppen, men värdet på bilarna är förstås inte särskilt högt och det är heller inte fordonen i sig som är det primära för tjuvarna. ☹

LÄS MER PÅ vibilagare.se Stöldskyddsbetyg på 100 bilar!

Bästa rådet: håll hårt i bilnyckeln.